

تعیین نرخ ارز قاچاق، از بیش اظهاری واردات و کم اظهاری صادرات

شناسه خبر : ۱۴۱۴۵۵ : چهارشنبه ۵ اردیبهشت ۱۴۰۳ - ۱۱:۱۳

مدیر گروه پول و ارز مرکز پژوهشهای مجلس با اشاره به سازوکار ایجاد نرخ تعادلی ارز در بازار غیر رسمی، گفت: تامین ارز قاچاق وارداتی و فرار سرمایه از قاچاق صادراتی، بیش اظهاری واردات و کم اظهاری صادرات در گمرک تامین می‌شود.

به گزارش خبرنگار اقتصادی موج خبر، مهدی دارابی، با اشاره به اینکه، به طور رسمی و ثبت شده ۱۷ میلیارد دلار کسری تراز تجاری گمرکی داریم (کم اظهاری و بیش اظهاری در آن نیست) گفت: باید به این نکته توجه داشت که از این ۱۷ میلیارد دلار ما ۱۰ میلیارد دلار عدم بازگشت ارز داریم. در واقع عملاً ۲۷ میلیارد دلار کسری در آمارهای گمرکی است. ۱۷ میلیارد دلار بابت کسری تجاری و ۱۰ میلیارد دلار هم عدم بازگشت ارز.

وی با اشاره به اینکه این 27 میلیارد دلار کسری از کدام محل تامین خواهد شد؟ گفت: ناترازی مذکور از صادرات نفت خام و میعانات و نفت سفید و نفت کوره، که در آمارهای گمرکی نمی آید، تامین میشود.

دارایی ادامه داد، اما مخارج ارزی ما صرفا این موارد نیست. ما غیر از صادرات نفتی که داریم و در موازنه پرداختها ثبت می شود موارد مصرفی دیگری هم داریم.

وی با اشاره به اینکه، موازنه پرداختها و تراز تجاری خیلی تفاوت دارد، گفت: موازنه پرداختها خودش شامل حساب جاری و سرمایه است. حساب جاری خودش نیز شامل چند حساب است که یکی از آنها حساب بازرگانی است. حساب بازرگانی نیز خودش دو قسمت می شود و صادرات و واردات غیر رسمی در آن افزوده می شود. وقتی می خواهیم موازنه پرداختها را تحلیل کنیم باید تمامی حسابها را تحلیل کنیم.

مدیر گروه پول و ارز مرکز پژوهشهای مجلس گفت: نکته بعدی این است که ما اگر مازاد ارزی داریم، چرا باید این همه صف تخصیص و تامین داشته باشیم؟ نکته ی مهم تر این است که تامین ارز قاچاق وارداتی و فرار سرمایه از کجا صورت می گیرد؟ پاسخ این است که از سمت قاچاق صادرات که شامل: عدم بازگشت ارز- کم اظهارات صادرات - بیش اظهارات واردات است. حدود 20 میلیارد دلار به این سمت می رود.

تحلیل موازنه پرداختها برای نظام های ارزی ثابت مانند عربستان و قطر و امارات تحلیل می شود کاملا با نظام های ارزی غیر ثابت متفاوت است. به عنوان مثال در کشور امارات تحلیل موازنه پرداختها، از سمت موازنه پرداختها به نرخ ارز است. وقتی موازنه پرداختهای امارات مازاد دارد در واقع این را نشان می دهد که امارات می تواند نرخ ارزش را ثابت نگه دارد. این تحلیل درست است.

وی گفت: اما نکته ی دیگر این است که در نظام ارزی غیر ثابت و شناور، تحلیل از نرخ ارز به موازنه پرداختها است. یعنی نرخ ارز انقدر تغییر می کند تا موازنه پرداخت شما بالانس شود. در کشور ما که این ناترازی در موازنه پرداختها وجود دارد، در قیمت اقلام بازار غیر رسمی (همانند قاچاق، فرار سرمایه و تقاضای احتیاطی) بالانس شود.

وی تاکید کرد، در واقع وقتی نرخ در این بازار از حدی بالاتر می رود دیگر تقاضایی وجود ندارد که شما برای قاچاق یا فرار سرمایه استفاده کنید. نکته ی مهم این است تحلیل موازنه پرداختها در نظام ارزی ثابت و در نظام ارزی غیر ثابت کاملا متفاوت است. از موازنه پرداختها می خواهند به نرخ ارز برسند که این در نظام ارزی ثابت امکان پذیر است. اما در شرایطی که نظام ارزی شما ثابت نیست، باید از نرخ ارز به آن سمت بروید.

دارایی گفت: در دهه 80 که 250 تا 280 میلیارد دلار ارز در اختیار داشتیم، عمده تامین ارز قاچاق به دلیل تزریق و مداخلات بانک مرکزی بود. اما الان بانک مرکزی نمی تواند چنین مداخلاتی کند. عمده ی تامین ارزی که شاهد آن هستیم، از کم اظهاری صادرات و بیش اظهاری واردات و قاچاق صادراتی تامین می شود.

مدیر گروه پول و ارز مرکز پژوهشهای مجلس با اشاره به اینکه، اساسا موازنه پرداخت ها خیلی پیچیده است، گفت: هم اکنون نمی دانیم کدام قسمت موازنه پرداخت ها نقش تراز کننده نرخ را ایفا میکند.

انتهای پیام/

انتهای پیام/